

СТАНОВИЩЕ

от член на научното жури:

доцент д-р арх. **Анна Борисова Аврамова** – Нов български университет,
професионално направление: 5.7. Архитектура, строителство и геодезия

върху дисертационен труд на тема:

„РЕУТИЛИЗАЦИЯ И РЕВИТАЛИЗАЦИЯ НА ПРОМИШЕНИ ПРЕДПРИЯТИЯ”

за получаване на образователната и научна степен **„ДОКТОР”**

по професионално направление: 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия”
по научната специалност 02.17.01 „Теория и история на архитектурата”

автор на дисертационния труд:

архитект **ИЛИЯНА ХРИСТОВА ОВЧАРОВА**

редовен докторант към сектор „Архитектура”
при Институт за изследване на изкуствата (ИИИЗк) – БАН

Рецензията е изготвена на основание на Писмо N 131-НО-05-06 /11.03.2015 г. от Института за изследване на изкуствата, БАН и на решение от заседание на Научното жури (протокол N 1 от 09.03.2015).

1.Актуалност и значимост на изследвания проблем

Проблемите, свързани с оползотворяване на изградената огромна материална база на промишлеността са актуални за съвременното постиндустриално общество. Цели градове и региони в България и света запустяват. Необходимостта от намиране на изход от това състояние показва *значимостта* на изследвания проблем в научно-приложно отношение. Липсата на цялостни теоретични разработки по отношение на обекта на изследване подсилва това твърдение. Тази *актуалност* е обоснована много добре в увода на дисертацията (стр.3-9).

2.Цел, задачи и методи на изследване

Целта на изследването е: от една страна – да разкрие потенциала за развитие на нефункциониращите индустриални обекти, а от друга – да посочи пътища за решаване на архитектурните проблеми, свързани с адаптиране на тези обекти. Тази двойствена цел е правилно обвързана с двете страни на архитектурата – функцията и пространствената структура, която подслонява тази функция.

За постигане на целта арх. Овчарова формулира 9 конкретни задачи (стр.12), които са решени последователно в изследването.

Изследването се базира на проучване, *системен анализ* на процесите в постиндустриалното общество; *структурен анализ* на индустриалните обекти; сравнителен анализ на отделни конкретни примери; целенасочен *компонентен анализ* върху изводите, водещ до *създаване на методика и синтез* – систематизиране на резултатите.

Избраната методика на изследване съответства изцяло на поставените задачи и е отразена в структурата на дисертационния труд.

3.Степен на познаване на състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния обзор

Представеният материал показва, че арх. Овчарова е запозната задълбочено със състоянието на проблема. Посочила е библиография с 16 заглавия на кирилица и 49 на латиница, както и 5 нормативни документа, или общо 70 литературни източници, които са цитирани добросъвестно навсякъде в труда. Допълнително в текста като бележки под линия са посочени и други източници. В дисертацията са илюстрирани емблематични примери от развитието на индустриалната архитектура. Илюстрирани и анализирани са и 30 промишлени обекта от цял свят, адаптирани към нови функции. За всички тях са посочени коректно източници от Интернет.

4.Онагледяване и представяне на получените резултати

Получените резултати са богато онагледени както в дисертационния труд (37 фигури, 130 снимки и 5 таблици), така и в приложение 2 към него.

Съществена роля за онагледяване на резултатите има концептуалната разработка за ревитализация на сграда в МК – Кремиковци.

5.Приноси на дисертационния труд

Като приемам по принцип посочените от автора приноси моменти в изследването, които са с различна степен на тежест, считам, като най-съществени от тях:

•Теоретични приноси:

-Систематизирани и анализирани са проблемите на пост-индустриалното развитие в световен мащаб и в България.

-Дефинирано е ново понятие – *културна мрежа*, чрез което се намират допирните точки на култура (дейности) и архитектура (материални обекти).

•Научно-приложни приноси:

-Изследвани и систематизирани са емблематични примери за индустриални обекти с променени функции.

-Предложен е метод на работа при ревитализация и реутилизация на индустриални сгради, приложен експериментално за конкретен обект.

Изложените приноси са лично дело на докторанта.

— **Авторефератът** съответства на основните положения и приносите на представения труд.

6. Публикации по дисертационния труд

Представеният опис на публикации (стр. 202) включва:

-1 бр. публикуван доклад на международна научна конференция – самостоятелен;

-3 бр. статии в периодични издания (2 на български и 1 на френски език) – в съавторство;

-1 бр. доклад, изнесен на международна научна конференция – самостоятелен;

-2 научни доклада, изнесени на национални конференции (единият самостоятелен, вторият в съавторство).

Следователно, арх. Овчарова има седем броя материали, които отразяват основни моменти от дисертационния труд. От тези материали 3 броя са самостоятелни (2 от които - международни). При материалите в съавторство (съвместно с арх. Д. Механджиев), арх. Овчарова е първи автор..

Не са посочени данни за цитиране от други автори и отзиви в научния печат.

7. Мнения, препоръки и бележки

В представения материал са допуснати някои технически грешки – повторения (напр. стр.15), които не омаловажават качествата му.

Материалът е добре да бъде отпечатан като монография, след като се редактира и съкрати.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд показва, че авторът притежава задълбочени теоретични знания по специалността и способности за самостоятелни научни изследвания. Идеята на доктората е оригинална и актуална. Тезата е защитена убедително, поставената цел е постигната.

Трудът има приноси както в областта на *обогаляване на съществуващи знания*, така и за *приложение на научни постижения в практиката*.

Следователно, дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, на Правилника към него, както и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в БАН

Като член на научното жури давам положителна оценка на докторската теза „РЕУТИЛИЗАЦИЯ И РЕВИТАЛИЗАЦИЯ НА ПРОМИШЕНИ ПРЕДПРИЯТИЯ и давам своя глас – за да бъде присъдена на нейния автор – арх. ИЛИЯНА ХРИСТОВА ОВЧАРОВА образователната и научна степен ДОКТОР.

София, 24. май 2015 г.

Член на научното жури:

.....
(доц. д-р арх. Анна Аврамова)